

Rokytnice nad Jizerou

Kraj: Liberecký

Správní obvod: Jilemnice

Nadmořská výška: 520 m n. m.

Počet obyvatel: 2 443

Adresa URL: www.mesto-rokytnice.cz

Okres: Semily

GPS souřadnice: 50.729128N, 15.448687E

První pís. zmínka: 1574 (450 let)

PSČ: 512 44

Historie obce Rokytnice nad Jizerou

Rokytnice nad Jizerou patří k těm místům Krkonoš, která byla osídlována již v polovině 16. století. Obec byla založena kolem roku 1574 a jméno získala od Huťského potoka. Původně se mu říkalo „Rokytnice“ podle přídavného jména „rokytná“, což znamená voda, tekoucí mezi rokytami (vrby). Zaznamenán je i starý evangelický název obce, jež se stala útočištěm mnoha protestantů - Kalich. První obyvatelé těžili v údolí Huťského potoka dřevo, měď, olovo a stříbro. Zdejší ložiska rud nechal zkoumat roku 1625 Albrecht z Valdštejna, přičemž byla odkryta celá řada dřívějších důlních prací. Povolán byl odborník z Jáchymova. Valdštejn vydal řád, ve kterém horníkům slíbil obytná stavení a možnost získání selských usedlostí za výhodných podmínek. Nejvýše položeným dolem v oblasti byl „Vysoký hrad“ na Kotli. Ruda odtud musela být snášena do Rokytnice, za jeden dopravený centýř (61,6 kg) se roku 1630 platilo 12 krejcarů. Valdštejnova smrt bohužel znamenala úpadek rokytnických dolů. Po ukončení třicetileté války byl učiněn pokus oživit vesměs zpustlé a zatopené šachty, jen málokteré z důlního zařízení totiž zůstalo v provozu. Rokytničtí těžaři žádali o státní podporu k otvírce stříbrné žíly, ale marně. Z roku 1814 se dochovaly zprávy o prohlídce dolů na kalamín a žádost o povolení dolování olověných rud. V letech 1853 - 1856 byla v Horní Rokytnici dokonce postavena úpravná a třídírna rud, ale projekt přinášel jen ztráty. Marný byl i pokus o těžbu z roku 1909. Velmi důležitá byla v Rokytnici sklářská tradice. V západní části Krkonoš byl dostatek dřeva, zdejší oblast nebyla zatížena úkolem dodávat dřevo pro kutnohorské doly jako ve východní části hor. Již před rokem 1562 založil majitel panství Arnošt z Újezdce a Kunic v Rokytnici huť, v níž pracovala známá sklářská rodina Schürerů. Huť se ovšem také musela později za dřevem stěhovat. Rokytnická sklárna byla v provozu od roku 1574 do roku 1599. Po třicetileté válce bylo Rokytnicko převážně protestantského vyznání. Hejtman jilemnického panství Jiřík Hartmann z Hartenštejna v soupisu poddaných roku 1651 neměl u jediného člověka zaznamenáno, že je katolík. Misionář Kašpar Dirig z Tovaryšstva Ježíšova pak o pár let později jen konstatoval, že se s tím prakticky nedá nic dělat. Nicméně se o to pokusil a získal i několik zarytých kacířů. A tak se o sv. Janu roku 1680 rozhořel na Kotli velký oheň, který měl dokumentovat vítězství církve. Páter to ale neměl vůbec jednoduché. Během mise bylo jeho rokytnické obydlí třikrát přepadeno. O protireformačních taženích se vyprávěly někdy i značně nadsazené příběhy, na druhé straně vznikala řada sekt, z nichž nejsilnější byli adamité. Na Rokytnicku docházelo i ke vzpourám nespokojených poddaných - např. roku 1704 při stavbě pivovaru. Původně dřevěný protestantský kostel z roku 1598 byl nahrazen v době protireformace zděným objektem. V letech 1752 - 1759 byl na jeho místě postaven jednolodní pozdně barokní kostel sv. Michala podle plánů neznámého vídeňského architekta. Zařízen byl v klasicistním stylu.

Cínová křtitelnice přibyla roku 1793. Především v letech 1775 - 1776 se sedláci bouřili na více místech v Čechách. Narozdíl od jiných panství se ale němečtí obyvatelé Rokytnice nepřidali k českým povstalcům, naopak se postavili za panského úředníka a pomáhali povstání potlačit. V červnu 1776 se lidé ozbrojili vidlemi, puškami a šavlemi a zaútočili na panský dvůr a na faru. Majitel bělidla a lesmistr je se svými lidmi odrazil. Definitivní pořádek zjednali husaři. Vůdcové povstání byli chyceni a zemřeli v žaláři.

V 18. století se velká část obyvatel Rokytnice věnovala tkalcovství. Počátkem 19. století byla však domácí práce vytlačována tovární textilní výrobou - to vedlo k dalším nepokojům. 1. 12. 1839 bylo zničeno zařízení mechanické přádelny J. Grossmanna. Roku 1873 zde byla založena nižší tkalcovská škola. Rozvoji průmyslu pomohlo i vybudování železniční trati Martinice v Krkonoších - Rokytnice nad Jizerou, jež byla slavnostně otevřena 7. 12. 1899. Roku 1903 byla ve středu města postavena secesní radnice s 37 m vysokou věží, v sedmdesátých letech 20. století byla zrekonstruována. Po druhé světové válce v Rokytnici nadále pokračovala textilní výroba. Město ale začalo postupně nabývat stále většího významu jako oblíbené sportovní a rekreační centrum.

